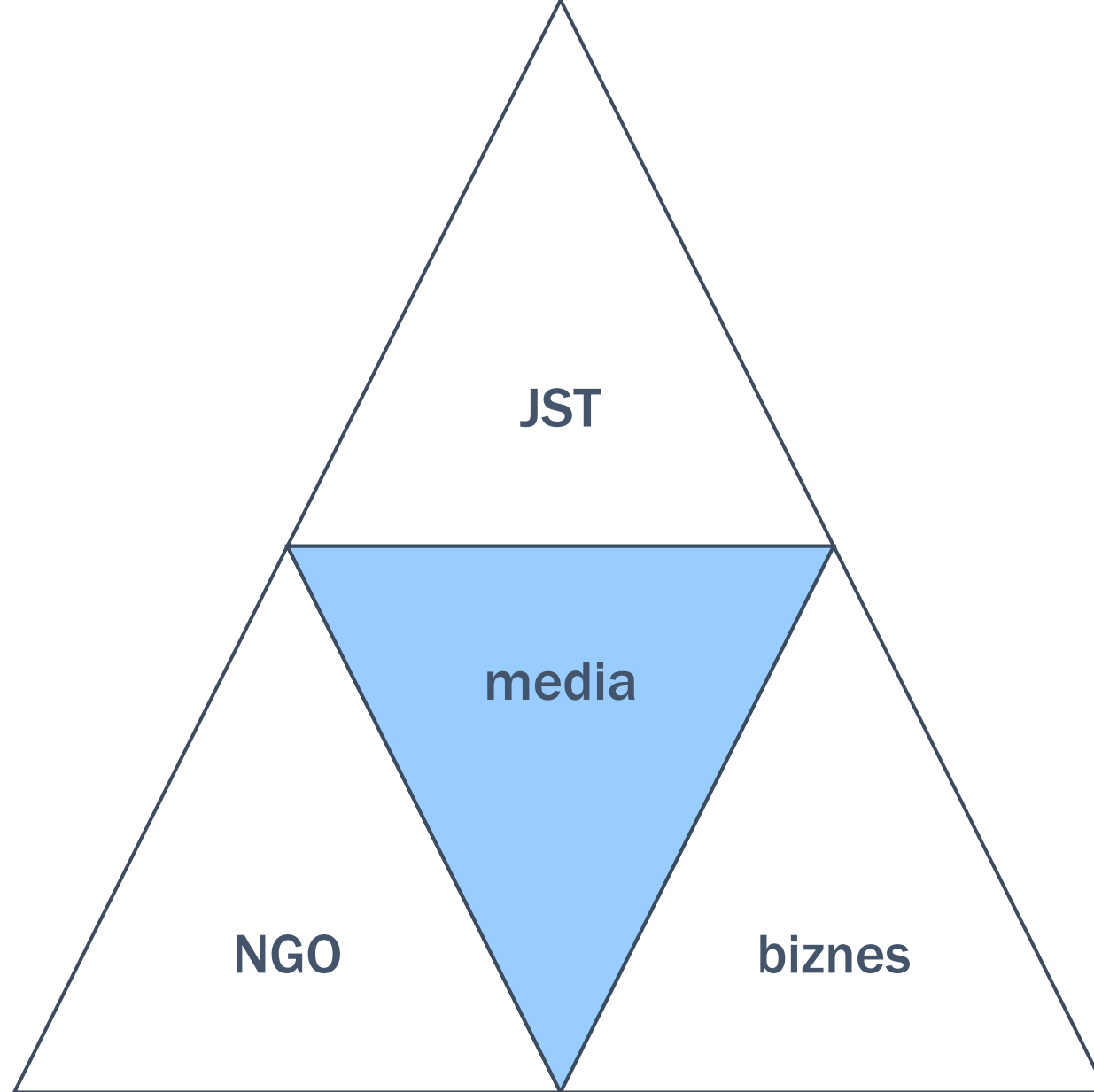

SENIOR NA UNIWERSYTECIE

SAMORZĄD TERYTORIALNY

Organizacja społeczności lokalnej (gmina, powiat) lub regionalnej (województwo samorządowe) i jednocześnie forma administracji publicznej, w której mieszkańcy tworzą z mocy prawa wspólnotę i względnie samodzielnie decydują o realizacji zadań administracyjnych, wynikających z potrzeb tej wspólnoty na danym terytorium i dozwolonych samorządowi przez ustawy, pod określonym ustawowo nadzorem administracji rządowej.

REFORMY SAMORZĄDOWE

W okresie PRL:

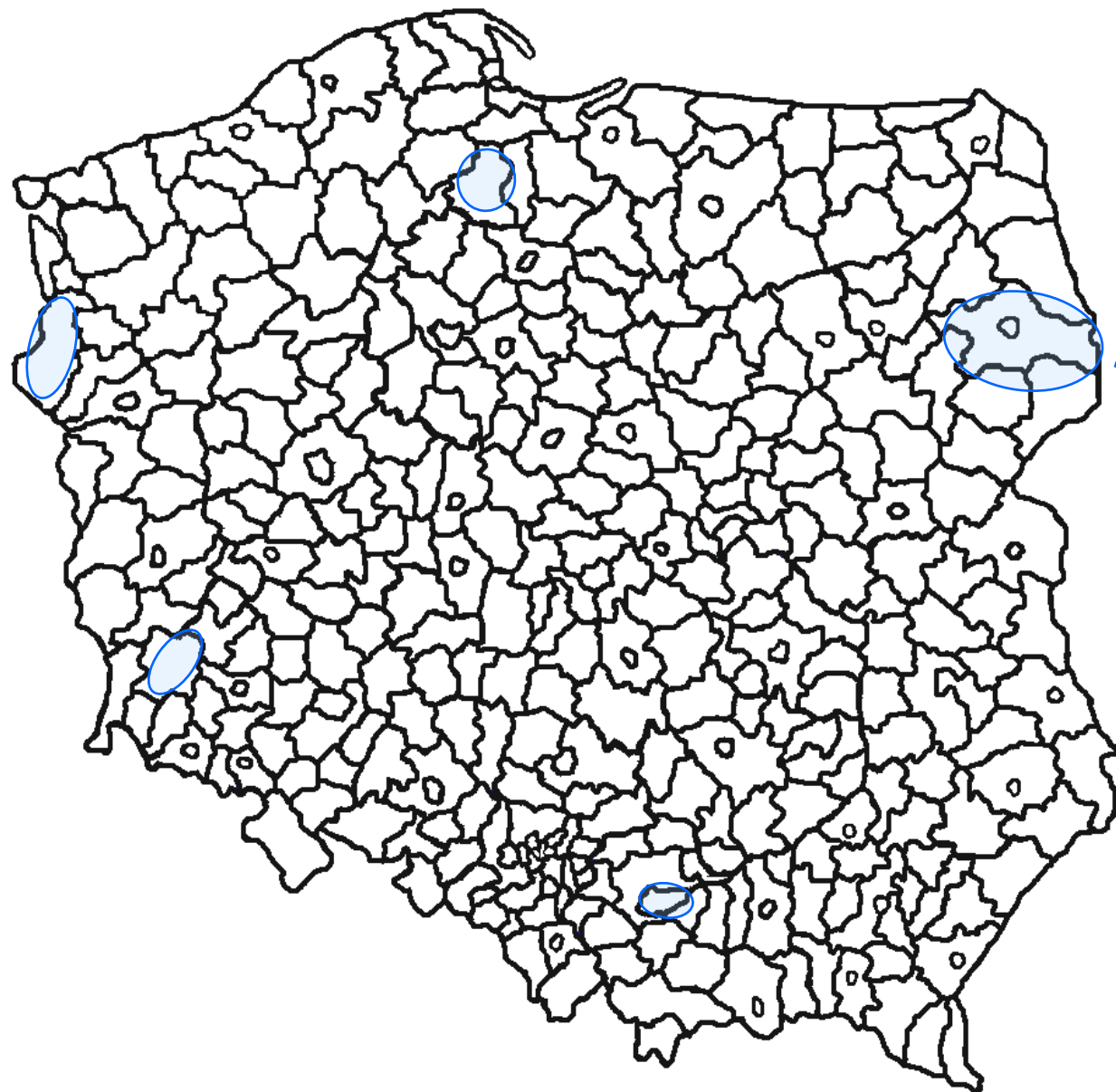
- centralizacja
- hierarchiczność
- „Polska resortowa”
- rady narodowe

Po roku 1989:

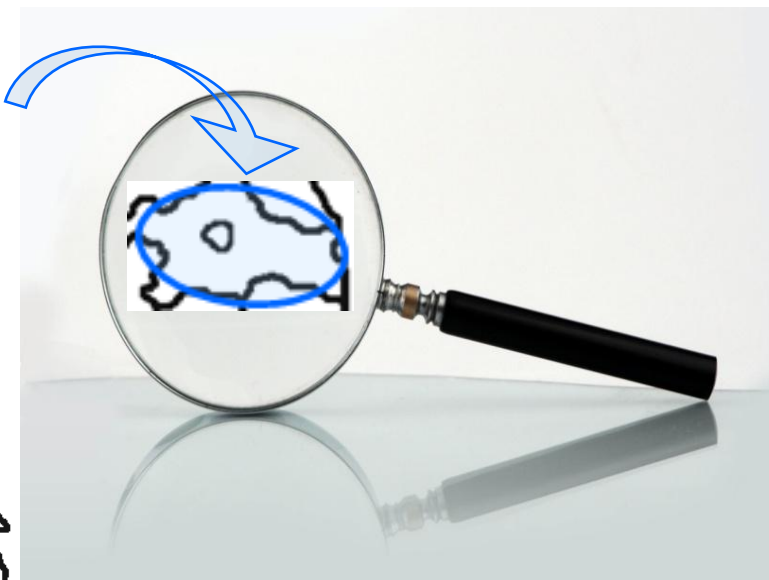
- decentralizacja
- subsydiarność
- lokalność

Dwie fale reform:

- 1990
- 1998

W **Polsce**, według stanu z 1 stycznia **2019** r.,
istnieje 2477 **gmin** – 1537 **gmin** wiejskich,
638 **gmin** miejsko-wiejskich oraz
302 **gminy** miejskie, w tym 66 **gmin** będących
jednocześnie miastami na prawach powiatu.

W Polsce jest 380 powiatów: 66
miast na prawach powiatu
i 314 powiatów ziemskich.

KOMPETENCJE SAMORZĄDU

- polityka społeczna
- edukacja
- kultura
- drogi i transport
- wodociągi, kanalizacja, dostarczanie energii
- ład przestrzenny
- ochrona środowiska, zagospodarowanie odpadów
- ochrona zdrowia
- polityka rozwoju

TRZECI SEKTOR

Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia):

- nie są podległe instytucjom publicznym
- nie działają dla zysku

Osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.

Organizacjami pozarządowymi są więc nie tylko podmioty, które mają osobowość prawną, ale także jednostki, które tej osobowości nie mają (np. stowarzyszenia zwykłe, uczelniane organizacje studenckie, koła gospodyń wiejskich).

AKTYWNOŚĆ SENIORÓW

-UTW

- Kluby seniora, centra aktywności międzypokoleniowej

- Rady seniorów

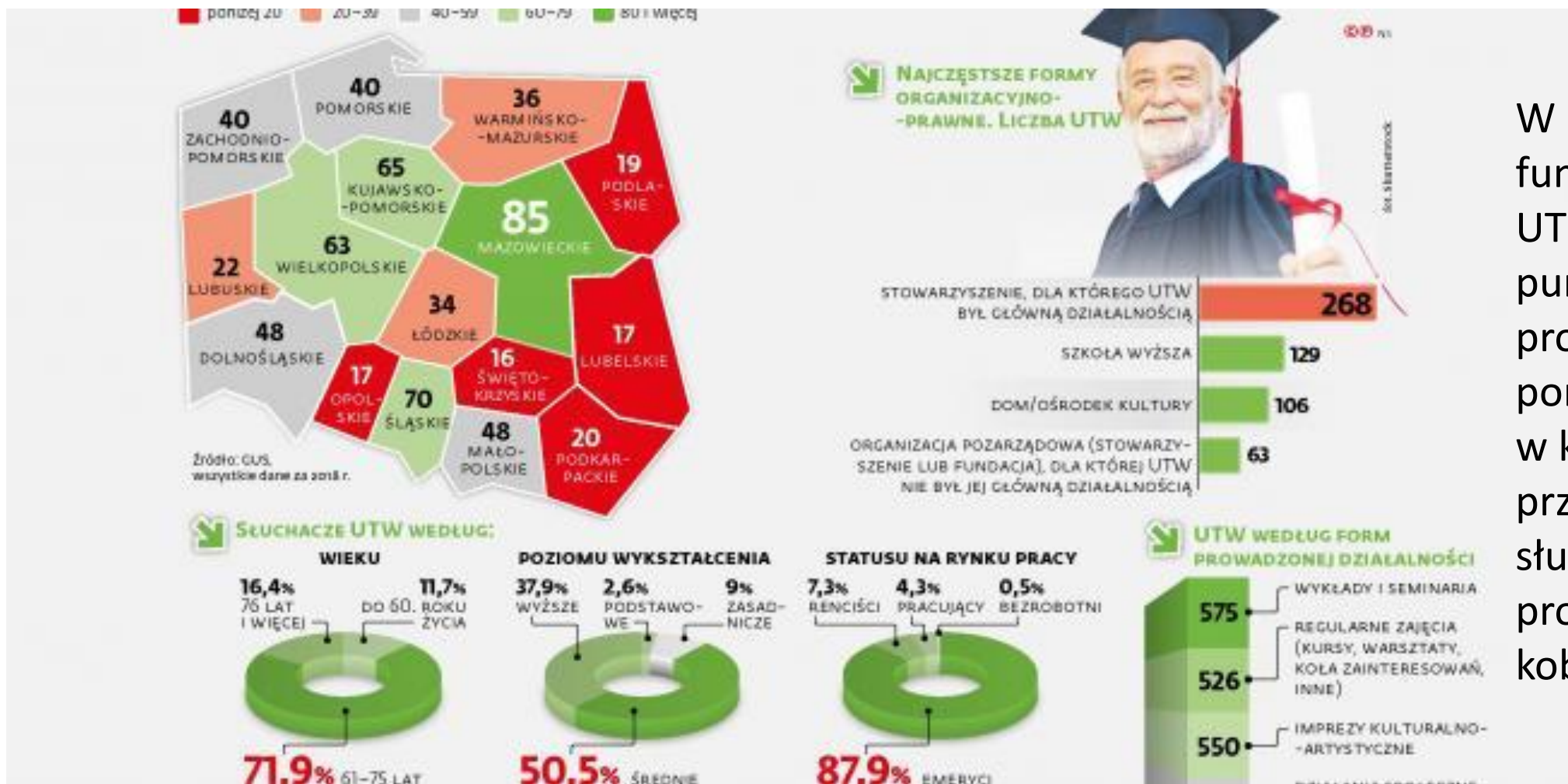
- NGO

- Lokalni liderzy, grupy nieformalne, inicjatywy

- Wolontariat

- Aktywność kulturalna (chóry, teatry, zespoły taneczne)

UNIwersytety Trzeciego Wieku (źródło: DGP)

W roku 2018 w Polsce funkcjonowało 640 UTW (wzrost o 11 punktów procentowych w porównaniu z 2015 r.), w których studiowało przeszło 113 tys. słuchaczy (z czego 84 proc. stanowią kobiety!)

KLUBY SENIORA

Najbardziej znana i najkorzystniejsza **forma aktywizacji osób starszych** w społeczeństwie. Pozwala na spotkania oraz wspólne spędzanie wolnego czasu. Takie kluby zwykle powstają z własnej inicjatywy. Tradycyjne kluby seniora działają na osiedlach, przy domach kultury, bibliotekach, domach opieki społecznej oraz innych organizacjach społecznych. Umożliwiają wykonywanie wielu czynności oraz wspólną zabawę. Można w nich prowadzić proste zajęcia typu gra w szachy lub warcaby, organizować wieczory tematyczne. W bardziej rozbudowanych klubach możliwe są także zajęcia i imprezy odpłatne typu: tańce, zabawa, wycieczki, pikniki. W spotkaniach mogą uczestniczyć seniorzy w różnym wieku.

WOLONTARIAT

Dobrowolne wykonywanie pracy na rzecz osób spoza kręgu rodziny lub przyjaciół. Charytatywna pomoc coraz bardziej zauważalna jest wśród seniorów. Wolontariusze seniorzy szczególnie angażują się w organizacje działające na rzecz dzieci, młodzieży, a także osób w podeszłym wieku. Seniorzy bez żadnego wynagrodzenia wykonują prace społeczne dla innych. Coraz bardziej można zauważyć aktywizację seniorów wolontariuszy w różnego rodzaju kołach parafialnych lub zespołach charytatywnych tworzonych przy parafiach. W większości wolontariuszami są kobiety, aczkolwiek mężczyźni też coraz bardziej się w to angażują.

RADY SENIORÓW

- Od 30 listopada 2013 roku gminy mogą powoływać rady seniorów.
- Organ pomocniczy samorządu.
- Funkcje konsultacyjne i doradcze

Rada gminy, z inicjatywy własnej lub na wniosek zainteresowanych środowisk może utworzyć gminną radę seniorów. W jej skład wchodzi przedstawiciele osób starszych, osoby działające na rzecz osób starszych, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące uniwersytety trzeciego wieku. Rada gminy, powołując gminną radę seniorów, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania, dążąc do wykorzystania potencjału działających organizacji osób starszych oraz podmiotów działających na rzecz osób starszych, a także zapewnienia sprawnego sposobu wyboru członków gminnej rady seniorów. Rady seniorów mogą powstawać także przy jednostkach pomocniczych gmin np. w sołectwach, dzielnicach lub osiedlach – musi to jednak zaakceptować gmina. Rada gminy może w statucie jednostki pomocniczej upoważnić radę seniorów do utworzenia rady seniorów jednostki pomocniczej.